

Stanisław Koziej

OD
SZTUKI WOJENNEJ
DO
SZTUKI BEZPIECZEŃSTWA
(problemy i dylematy strategiczne)

BEZPIECZEŃSTWO

międzynarodowe i narodowe (w tym obronność)

Sztuka bezpieczeństwa:

polityka i strategia bezpieczeństwa (w tym obronności),
zintegrowane (wielodomenowe, transsektorowe,
ponadresortowe) **operacje** bezpieczeństwa,
taktyka służb bezpieczeństwa

WOJSKOWOŚĆ

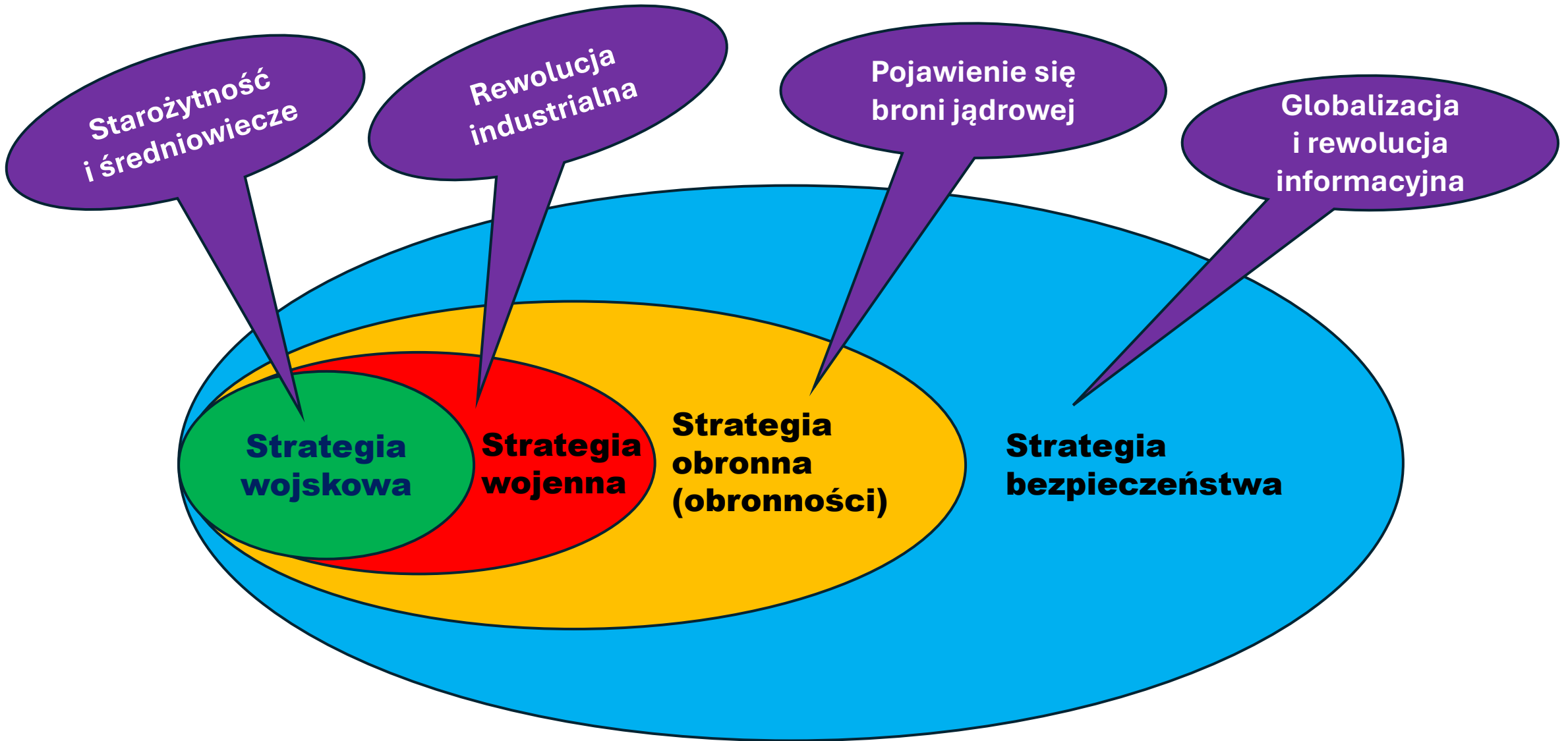
Sztuka wojenna:

strategia wojskowa,
sztuka operacyjna,
taktyka

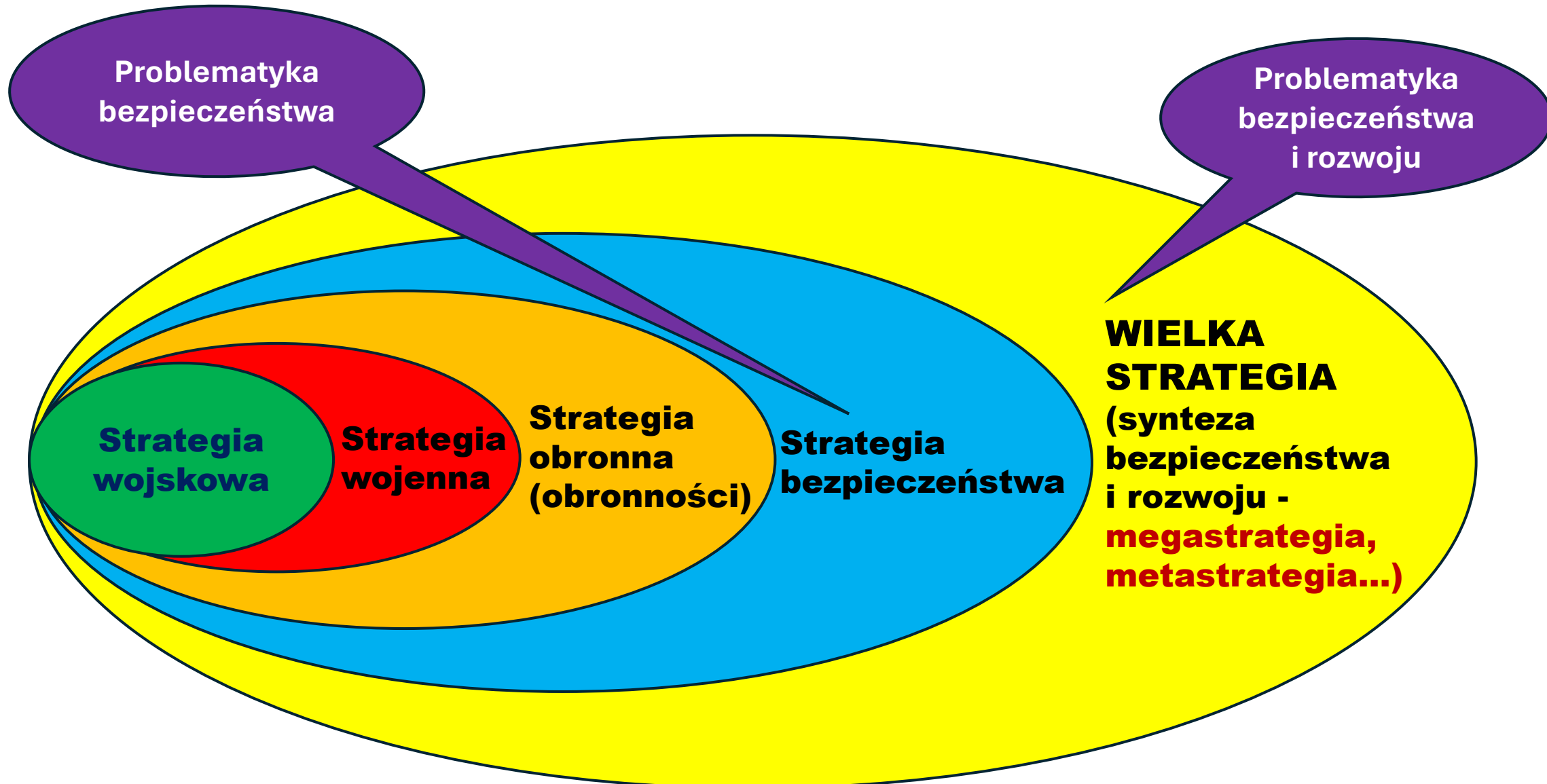
STRUKTURA strategii: interaktywny zbiór celów podmiotu, sposobów i środków w konkretnym środowisku

Ewolucja bezpieczeństwa na przykładzie strategii

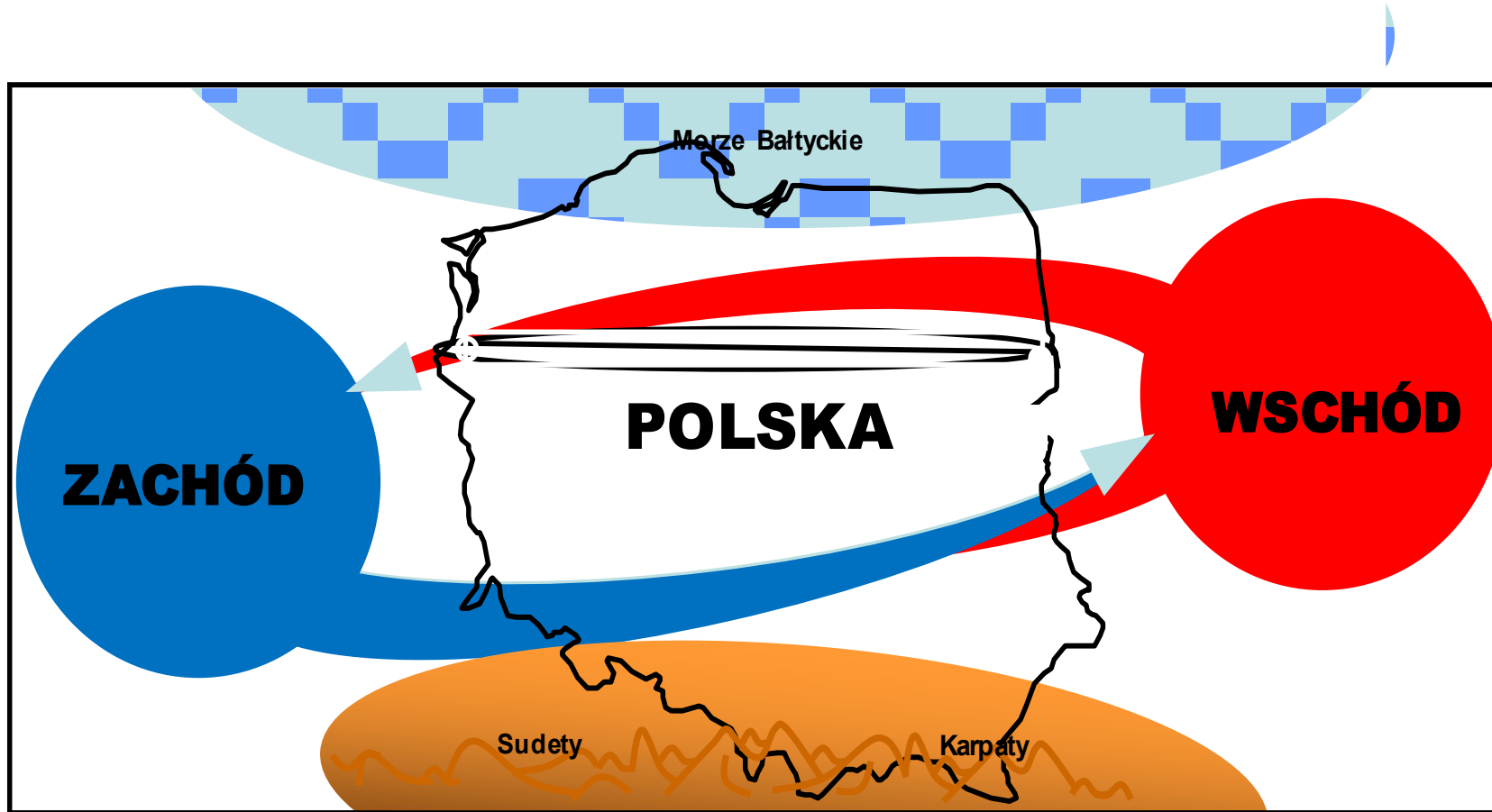

WIELKA STRATEGIA = bezpieczeństwo + rozwój

POLSKA JAKO PODMIOT BEZPIECZEŃSTWA

Geostrategiczne położenie Polski

Scenariusze rosyjskich zagrożeń

Przyszłe zagrożenia Europy i Polski zależą głównie od wyników wojny Ukrainie. Scenariusze:

- **Zwycięstwo Rosji i gwałtowne narastanie zagrożeń militarnych (czarny scenariusz):**
 - Rosja od Bałtyku do Karpat, plus część potencjału Ukrainy, Przesmyk Suwalski, doktryna deeskalacji nuklearnej TBJ
- **Powstrzymanie Rosji i względne zwycięstwo Ukrainy, w tym Ukraina z gwarancjami bezpieczeństwa – mniejsze prawdopodobieństwo i oddalenie się w czasie rosyjskich zagrożeń dla państw NATO (różowy scenariusz)**
- **Permanentna wojna z falującymi nasileniami i ciągła presja hybrydowa oraz ryzyko eskalacji (szary scenariusz)**

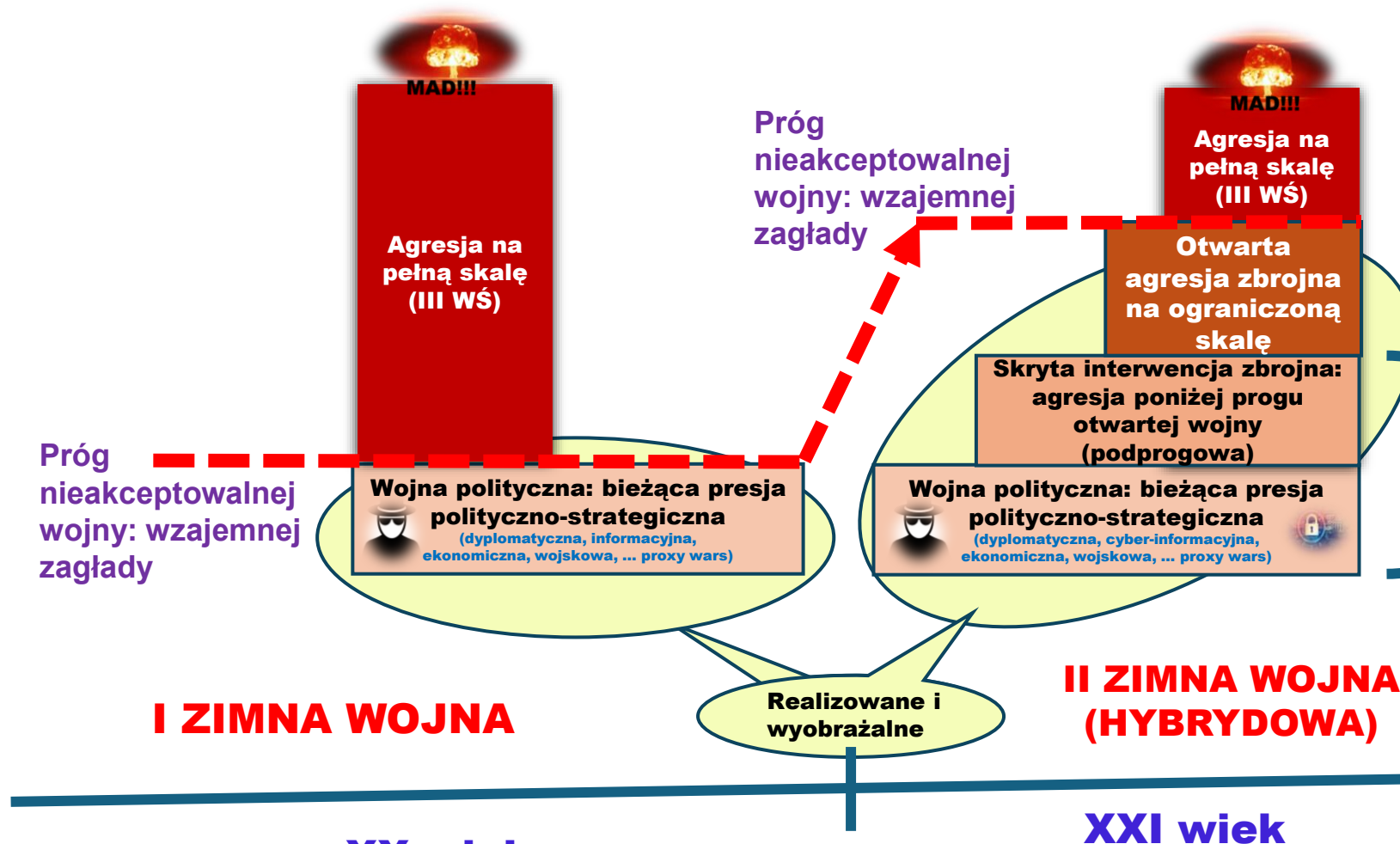
Nowe pojęcie: Działania hybrydowe (wojna, konflikt, agresja...). Co to znaczy?

Działania (operacje) hybrydowe to skryte, kamuflowane, maskowane (pod fałszywą flagą) użycie wszelkich i bardzo różnorodnych środków przemocy (militarnych i niemilitarnych, tradycyjnych i niekonwencjonalnych) przeciwko drugiej stronie w taki sposób, aby nie przekroczyć progu otwartej, jawnej agresji zbrojnej. Dlatego często też nazywane są działaniami podprogowymi lub działaniami w szarej strefie (między pokojem a wojną). Przykładem najnowszym są tzw. „zielone ludziki” wykorzystywane przez Rosję w opanowaniu Krymu lub teraz u nas, w Polsce, „szare ludziki” czyli miejscowi kryminaliści wynajmowani do przeprowadzania aktów szpiegostwa i sabotażu.

Porównanie I zimnej wojny XX wieku z nową (II) zimną wojną XXI wieku: poziomy/stopnie eskalacji

Zimna wojna jako praktyczne zjawisko w stosunkach międzynarodowych, w tym stosunkach bezpieczeństwa i jednocześnie jako kategoria teorii tychże stosunków, pojawiła się w erze nuklearnej, a jej istotą jest konfrontacja polityczna między dwoma stronami, które w razie bezpośredniej wojny „gorącej” mogłyby z gwarantowaną pewnością wzajemnie się zniszczyć i dlatego w tej konfrontacji nie przekraczają jej progu.

Operacje hybrydowe, w „szarej strefie”, „pod fałszywą flagą”, podprogowe (poniżej progu otwartej, jawnej agresji)...

Poziomy zagrożenie bezpieczeństwa Polski w warunkach II zimnej wojny

- I poziom: bieżąca **presja/konfrontacja polityczno-strategiczna** w ramach II zimnej wojny Rosji z Zachodem – **trwa od 2007 r., a praktycznie od 2014 r.**
- II poziom: **agresja hybrydowa** (podprogowa, w szarej strefie: skryta, zakamufLOWANA, pod fałszywą flagą interwencja zbrojna i niezbrojna: np. dezinformacja, cyberoperacje, „szare ludziki”...) – **trwa od 2022 r.**
- III poziom: **ograniczona agresja zbrojna** (pod parasolem szantażu taktyczną bronią atomową, najbardziej zagrożony region Przesmyku Suwalskiego) – **realna w razie zwycięstwa Rosji w wojnie z Ukrainą**
- IV poziom: **wojna na pełną skalę (totalna)** między Rosją a Zachodem – **mało prawdopodobna, ale nie do wykluczenia**

POLSKIE PRIORYTETY I DYLEMATY STRATEGII OPERACYJNEJ

- **Nie dać się zaskoczyć** agresją – strategicznie [wojną], operacyjnie [metodą agresji], taktycznie [czasem, miejscem...]
- **Reagować wyprzedzająco** i dążyć do jak najszybszego wciągnięcia sojuszu w reagowanie obronne
- **Być gotowym do samodzielnej obrony w sytuacji trudnokonsensusowej:** wtedy jak najdłużej nie dać się rozbić militarnie, by zyskać czas na reakcję sojuszniczą (**dylemat przestrzeni i czasu!** – obrona głęboka czy frontalna?)

STRATEGICZNE PRIORYTETY PREPARACYJNE

- 1. Podsystem kierowania bezpieczeństwem narodowym – konieczna strategia (Strategiczny Przegląd Bezpieczeństwa Narodowego), integracja oraz systemowa poprawa współdziałania Prezydent – Rada Ministrów.**
- 2. Podsystemy operacyjne, w tym militarny i innych służb mundurowych – przede wszystkim jakościowa transformacja (rozwój, modernizacja) adekwatnie do potrzeb strategicznych.**
- 3. Podsystemy wsparcia (cywilne: administracyjne, gospodarcze, społeczne) – odporność strategiczna: powszechność przygotowań, w tym edukacja dla bezpieczeństwa, OC oraz rozwój przemysłu obronnego.**

Zamiast zakończenia...

CZAS NA... SZTUKĘ BEZPIECZEŃSTWA

BEZPIECZEŃSTWO

międzynarodowe i narodowe (w tym obronność)

Sztuka bezpieczeństwa:

polityka i strategia bezpieczeństwa (w tym obronności),
zintegrowane (wielodomenowe, transsektorowe,
ponadresortowe) **operacje** bezpieczeństwa,
taktyka służb bezpieczeństwa

WOJSKOWOŚĆ

Sztuka wojenna:

strategia wojskowa,
sztuka operacyjna,
taktyka

